

„TOLERANCYJNI
CZYLI JACY?”

Tolerancja

autor: Małgorzata Wiśniewska-Koszela

*Nie wiem, co to - tolerancja,
zawsze tylko moja racja,
a ten, kto ma inne zdanie,
zaraz za swoje dostanie.
Trzeba wyśmiać go, ukarać,
niech się zmieni szybko, zaraz!
Niech będzie taki jak ja,
i poglądy moje ma,
i ubiera się podobnie,
głową potakuje zgodnie.
Oj, nie jesteś zbyt marudny?*

*Świat się stanie... szary, nudny.
Niechże każdy sobie myśli,
mówi, żyje po swojemu,
pod warunkiem, że nie robi
tym krzywdy drugiemu.*

TOLERANCJA

Tolerancja (łac. tolerantia - „cierpliwa wytrwałość”) - w mowie potocznej i naukach społecznych jest to postawa społeczna i osobista odznaczająca się poszanowaniem poglądów, zachowań i cech innych ludzi, a także ich samych.

W ogólnym znaczeniu tolerancja to otwarte, obiektywne i szanujące podejście wobec odmiennych od własnych postaw, zachowań i cech drugiego człowieka.

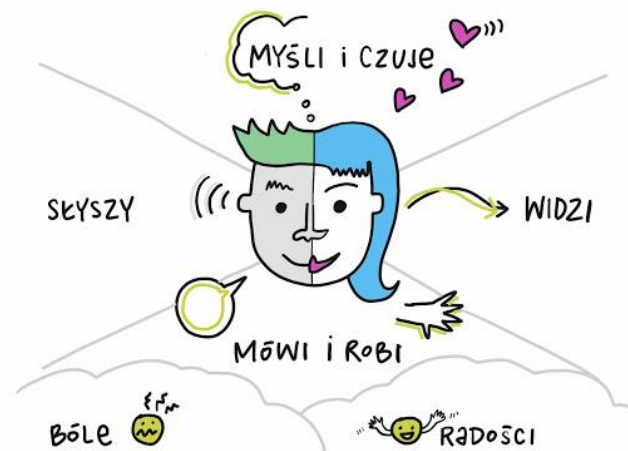

EMPATIA

Empatia (gr. *empáttheia* „cierpienie”) - zdolność odczuwania stanów psychicznych innych osób (empatia emocjonalna), umiejętność przyjęcia ich sposobu myślenia, spojrzenia z ich perspektywy na rzeczywistość (empatia poznawcza).

MAPA EMPATII

RYSUJEK: DOROTA KOSTYWIK, PL

STEREOTYP

Stereotyp - funkcjonujący w świadomości społecznej uproszczony, skrótowy i zabarwiony wartościująco obraz rzeczywistości, odnoszący się do: grup społecznych, osób, sytuacji, instytucji. Stereotyp sprawia, że identyczne cechy zostają przypisane wszystkim bez wyjątku członkom/członkiniom grupy, niezależnie od rzeczywistych różnic między nimi.

Funkcje i sposób działania stereotypów:

- ▶ Ograniczają nasze doświadczenie i rozwój;
- ▶ Mogą być krzywdzące;
- ▶ Powodują, że łatwo nami manipulować, ponieważ nie sprawdzamy napływających do nas informacji;
- ▶ Kierując się nim, możemy zacząć funkcjonować w nieprawdziwej rzeczywistości;
- ▶ **NIESTETY! Usprawiedliwiają nasze zachowania.**

TOLERANCJA W RÓŻNYCH SFERACH ŻYCIA

Każda istota ludzka pragnie być akceptowaną przez ludzi, z którymi przebywa. Nikt z nas nie ma prawa do tego, by kogokolwiek potępiać, dlatego, że kolor jego skóry jest inny, jest gruby, chudy, utyka na jedną nogę...

To, że ktoś wyznaje inną religię, wcale nie oznacza, że jest gorszy, głupszy, że do niczego się nie nadaje. Wiara w określonego boga to kwestia indywidualna każdego człowieka i nikt nie powinien się do tego wtrącać, a tym bardziej tego negować.

TOLERANCJA W RÓŻNYCH SFERACH ŻYCIA

Ludzie, którzy spotykają nowe kultury, mają często problemy z reakcją na odmienność. Ludzie tolerancyjni kulturowo wiedzą, że jadąc za granicę lub w inną część świata, prawie na pewno spotkają się z zupełnie innymi zachowaniami, praktykami, wartościami i wyborami życiowymi.

W dzisiejszych czasach często dyskryminuje się także ludzi bezdomnych i ludzi z ubogich rodzin. Już małe dzieci często wybierają do grona swoich kolegów tylko dzieci bogate, które mają tak jak one szereg elektronicznych błyskotek do swojej dyspozycji, chodzą w markowych ciuchach, grają w najnowsze gry. A dzieci z rodzin ubogich bardzo często w szkołach znajdują się na marginesie, poza klasową przynależnością. To okrutne, że już dzieci klasyfikują ludzi pod względem zamożności.

TOLERANCJA W RÓŻNYCH SFERACH ŻYCIA

Źródłem dyskryminacji i wykluczenia społecznego są także istniejące w naszym społeczeństwie stereotypy na temat osób chorych psychicznie. Osoby ciężko chore psychicznie podlegają wykluczeniu społecznemu. Są one negatywnie naznaczane i etykietowane. Często również podkreśla się ich niższość intelektualną, słabość intelektu (np. nienormalni, umysłowo niedorozwinięci).

Tolerancja niezwykle ważna jest także dla osób niepełnosprawnych. Dzięki niej te osoby mogą się poczuć pełnoprawnymi obywatelami i wartościowymi ludźmi. Natomiast brak tolerancji może nawet doprowadzić do przypadków depresji i załamania. Mamy więc bardzo duży wpływ na życie osób niepełnosprawnych.

TOLERANCJA W RÓŻNYCH SFERACH ŻYCIA

Kolejną sferą życia, gdzie nadal trudno o tolerancję, jest orientacja seksualna, mimo, że tolerancja wobec tej sfery życia zwiększyła się znacznie i objęła kodeksy prawne, sprawy zawodowe oraz organizowanie form życia społecznego.

TOLERANCJA W TEKSTACH KULTURY

Tolerancja w filmie „Cudowny chłopak” w reżyserii Stephena Chboskyego

W filmie „Cudowny chłopak” poznajemy Auggiego Pullmana, mądrego dziesięciolatka, który ze względu na swoją rzadką chorobę i po przejściu licznych operacji, ma zdeformowaną twarz. Rodzice, chcąc chronić syna przed światem, uczą go w domu i otaczają potrzebnym wsparciem i pomocą. W pewnym momencie dochodzą jednak do wniosku, że najwyższa pora, aby Auggie skonfrontował się ze światem i postanawiają wysłać go do szkoły. Nie bez oporu i z licznymi wątpliwościami chłopiec zaczyna swoją przygodę wśród rówieśników. Wokół jego pobytu w szkole zawiązany jest główny wątek filmu.

Dowiadujemy się, jak nietypowego nowego kolegę tolerują uczniowie, nauczyciele, a także inni rodzice. Jak można się domyślić, początki nie są łatwe - ludzie, a zwłaszcza dzieci, nie potrafią ukryć swoich emocji, wszystko jest wypisane na ich twarzach, od fascynacji po obrzydzenie. Są momenty, gdy Auggie jest zdecydowany nie wracać do szkoły, ale mając silne wsparcie rodziców oraz nowych przyjaciół, krok po kroku stawia czoła przeciwnościom.

Film niesie bardzo pozytywne przesłanie, uczy tolerancji i akceptacji drugiego. August jest zabawnym, inteligentnym dzieckiem, który ceni sobie przyjaźń i uczynność. Te cechy wkrótce zostaną docenione przez otoczenie, zwłaszcza to najmłodsze, które zrozumie, że **WYGLĄD NIE JEST NAJWAŻNIEJSZY.**

„Felix, Net i Nika oraz gang Niewidzialnych Ludzi”

Na podstawie książki pod tytułem „Felix, Net i Nika oraz gang Niewidzialnych Ludzi” Rafała Kosika można zauważyć różne rodzaje tolerancji. Nastolatki są bardzo tolerancyjni jeśli chodzi o wygląd, ubiór czy umiejętności. Każdy z nich ubiera się tak jak lubi i nie jest z tego powodu wyśmiewany. Natomiast jeśli chodzi o zdolności np. posługiwania się sprzętem komputerowym, kreatywność i pomysłowość, to Felix Net i Nika cenią sobie to, że każdy z nich jest inny. Potrafią to wykorzystać i ułożyć plan likwidacji przemocy ze strony starszych kolegów. Wykorzystywanie młodszych kolegów nie jest tolerowane wśród nastolatków. Trójka przyszłych przyjaciół przez to, że stali się ofiarami Marcela i Rubena, zrozumiała, jak ważne jest empatyczne traktowanie innych. Z powieści można wywnioskować, że u Felixa i Neta pojawia się postawa empatyczna w stosunku do zaczepionej przez starszych chłopaków Niki.

Tolerancja w filmie „Billy Elliot” reżyserii Stephen’a Daldry

W filmie wyreżyserowanym przez Stephen’a Daldry’a pt. „Billy Elliot” główny bohater obraca się w świecie życiowej porażki, dorasta w biedzie, pozbawiony wszelkich perspektyw na przyszłe życie. Billy nie może widzieć ani w ojcu, ani w starszym bracie wzoru do naśladowania.

Kiedy ojciec Billy’ego dowiaduje się o miłości chłopca do tańca i baletu, Billy spotyka się z brakiem akceptacji i tolerancji ze strony rodzica, który chce zrobić z niego boksera. W domu Billego nikogo nie obchodzi, że decyzja o balecie jest jego własną.

W rodzinie Billy jest narażony na ciągłe sprzeczki i wieczne awantury między bratem a ojcem. Atmosfera panująca w domu i na ulicach wywołała w Billy'm brak wiary w siebie, brak poczucia własnej wartości. Ignorowany, przez kłopoty rodzinne nie miał możliwości na rozwijanie swoich umiejętności. W pewnym momencie otoczenie sprawia, że Billy nie ma już siły iść dalej. Pojawia się przed nim mur nie do przebicia. Gdyby nie nagła przemiana ojca, to zapewne chłopiec poszedłby w jego ślady, kończąc szkołę dla górników, a zarazem marnując swój talent i życie.

Podczas przesłuchania w Królewskiej Akademii Baletu w Newcastle Billy'ego „zjadła” trema. Jednak ojciec przywrócił chłopcu wiarę we własne siły. To na tym właśnie polega rola rodziny. Na wspólnym wspieraniu się w trudnych chwilach.

Film ten uczy tolerancji i akceptacji drugiego człowieka takim, jakim jest.

„Ściąć wysokie drzewa” - Myslovitz

Utwór zespołu Myslovitz „Ściąć wysokie drzewa” odnosi się do ludobójstwa w Rwandzie, masakry ludzi pochodzenia Tutsi, gdzie zamordowano wówczas tysiące osób. Piosenka nawiązuje do okropnej wojny, w której ginie tysiące osób, a ludzie żyjący w pokoju, gdzie nie ma takich tragedii, tylko wzruszają ramionami. Nie zdajemy sobie sprawy, jaki horror przeżywają ofiary wojen. Uznajemy, że to nie nasza sprawa, nas to nie dotyczy.

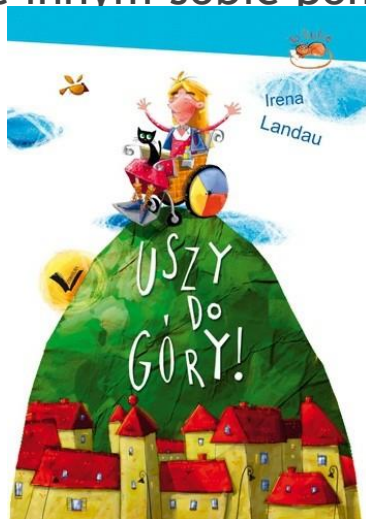
Utwór ma nam pokazać, że mamy być tolerancyjni, czyli **USZANOWAĆ INNOŚĆ INNYCH**, np. narodowość czy religię. Mamy szanować innych ludzi, którzy mogą być inni niż my, ani lepsi, ani gorsi.

<https://www.youtube.com/watch?v=E Ae49VQ7x6U>

„Uszy do góry” (fragment)

- Irena Landau

Fragment przedstawiony w podręczniku opisuje uczucia dziewczynki, która po wypadku jeździ na wózku inwalidzkim. Wizyta w księgarni pokazuje, że Majka sama nie wie czego i jakich zachowań oczekuje od innych ludzi. Trudno jest jej pogodzić się z tą sytuacją. Na koniec zauważa jednak, że wokół inni myślą o niej, chcą jej pomóc (budowa podjazdu). Ważne, aby samemu zaakceptować siebie i pozwolić innym sobie pomóc.

„Tolerancja”

- Stanisław Soyka

Utwór powstał na początku lat 90-tych, kiedy Polska borykała się z problemem rozprzestrzeniania się wirusa HIV. Powstawały wtedy ośrodki dla zarażonych, których wielu było wśród narkomanów. Osoby mieszkające w ich sąsiedztwie obawiały się zarażenia. Dochodziło do dramatycznych sytuacji, np. podpalenia ośrodka. Wynikało to przede wszystkim z niewiedzy i stereotypów.

Słowa tej piosenki mówią, że często nie potrafimy mówić „o tym co nas boli”, budujemy mury, zamykamy się w sobie. Nie pozwalamy innym na poznanie nas samych, ale też nie próbujemy tego wobec innych. Nie chcemy niczego dać od siebie, nawet chwili zainteresowania, próby poznania kogoś.

„Utwór „Tolerancja” jest niczym innym jak zebraniem pewnych sugestii, zaleceń ewangelicznych, które znamy wszyscy, ale nie odnosimy ich wprawnie do sytuacji, które dotyczą nas i bliźnich” - opowiada Stanisław Soyka.

<https://www.youtube.com/watch?v=FWZNF4F1r7Y>

ZASADY POSTĘPOWANIA ZGODNE Z IDEĄ TOLERANCJI

- Pamiętaj, że każdy człowiek zasługuje na szacunek.
- Zachowaj powściągliwość w ocenianiu innych - Twoja opinia nie musi być słuszna.
- Nie kpij z rodziny, niespotykanego nazwiska, odmiennego wyglądu czy narodowości drugiego człowieka.
- Nie rób złośliwych uwag na temat sytuacji materialnej danej osoby lub zawodu, który ona wykonuje.
- Nie wyśmiewaj wierzeń i przekonań innych niż Twoje.
- Doceniaj tradycje innych kultur, nawet jeśli wydają Ci się dziwne.
- Okazuj szczerze zainteresowanie innym człowiekiem i bierz pod uwagę, co myśli na dany temat. Uważnie słuchaj drugiej osoby oraz uwzględniaj jej punkt widzenia.

Każda istota ludzka pragnie być akceptowaną przez ludzi, z którymi przebywa. Nikt z nas nie ma prawa do tego, by kogokolwiek potępiać.

Brak tolerancji niestety jest wciąż obecny w naszym codziennym życiu. Często brakuje nam odwagi, by jawnie powiedzieć „nie, nie zgadzam się” z tym, co widzę, co dzieje się wokół mnie. Być może obawiamy się, że i my staniemy się obiektem drwin, że pod naszym adresem padną słowa obelgi. Pamiętajmy jednak, iż nie wolno nam przejść obojętnie obok niesprawiedliwości i krzywdy innych.

Najważniejsze jest dobre wychowanie, bo bez tego do tolerancji daleko. Kolejną rzeczą jest to, że gdy przebywamy w towarzystwie ludzi, którzy są nietolerancyjni, to nie znaczy, że my musimy tacy być. Ważną rzeczą jest też pomaganie, bo to rozwija tolerancję.

Prezentację wykonali: K. Dzieran, W. Banasiak,
H. Nowinowski, D. Wiśniewski, M. Wiśniewski, F. Antczak
z klasy 6a

16 listopada
Międzynarodowy Dzień
Tolerancji

